

Resume

Natura 2000 område nr. 132 Rusland

Områdebeskrivelse

Området Rusland udgøres af et fredet naturområde beliggende i et varieret landskab med lyng- og kratbevoksede bakker og skov. I områdets østlige del er der en bred ådal med den lille Pandehave Å, og på skrænterne ned mod ådalen vokser gammel skov med bøg og eg. For 7000 år siden strakte en fjordarm fra Øresund sig ind gennem ådalen, der i dag indeholder en del fugtige og sumpede arealer med både træbevoksninger og åben natur. Jordbunden i området består mest af smeltevandssand og andre ferskvandsaflejringer. På østsiden af Pandehave Å ligger hede- og overdrevsområderne især på en ås ned gennem området. Desuden består jordbunden nogle steder af flyvesand, idet området i 16-1700-tallet var påvirket af sandflugt.

Den nordvestlige del af området indgår i Rudolph Tegners Museumspark. Desuden indgår Natura 2000-området i forslag til en fremtidig nationalpark Kongernes Nordsjælland.

Områdets samlede areal er på ca. 248 ha.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper som bl.a. næringsrige søer, vandløb med vandplanter, tør hede, enekrat, surt overdrev, indlandsklitter, rigkær og væld. Desuden bøgeskov på muldbund, stilkegeskov og elle- og askeskov. Flere steder danner naturtyperne mosaikker med hinanden. Området er bl.a. kendt for sit ret store enekrat. Nede på den tidligere fjordbund findes et særligt artsrigt surt overdrev på gamle klitter af flyvesand.

Området har stor botanisk, entomologisk og landskabelig værdi i øvrigt.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). Flere steder er der problemer som følge af tilgroning af lysåbne naturtyper med høje urter og græsser eller med træer og buske, ligesom invasive arter er en trussel for naturværdierne flere steder i området. Forekomsterne af tidvis våd eng og kildevæld er små og fragmenterede. Intensiv skovdrift kan medføre, at skovnaturtyper forringes eller ødelægges, eller at skovnaturtyper konverteres til skovnaturtyper, der ikke er omfattet af habitatdirektivet. Vandløbet Pandehave Å er påvirket af dårlige fysiske og hydrologiske forhold samt udledninger af iltforbrugende stoffer.

Målsætning

Det overordnede mål for området er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsprognose for de naturtyper og arter, der udgør områdets udpegningsgrundlag.

Bevaringen af de lysåbne naturtyper tør hede, surt overdrev, tidvis våd eng og rigkær prioriteres højt, fordi disse naturtyper er truede. Bevaringen af græsindlandsklit prioriteres højt, fordi denne naturtype kun er udpegningsgrundlag for få habitatområder i det østlige Danmark. Bevaring af elle- og askeskov prioriteres højt på grund af arealernes størrelse

Sø- og vandløbsnaturtyperne i området har en god vandkvalitet og er gode levesteder for forekomsterne af de arter, der er karakteristiske for dem.

Bevaringen af de lysåbne naturtyper er sikret. Det prioriteres, at kildevæld er lysåbne, med mindre en beskyttet tilstand skyldes en ældre bevoksning af træer.

Naturtypernes areal er sikret opretholdt eller øget, og deres naturtilstand at være god-høj overalt, hvor de naturgivne forhold muliggør det.

Områdets økologiske sammenhæng og robusthed (dets økologiske integritet) sikres som helhed i området i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning samt gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger			X	
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)		X		
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder				X

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindføre lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift (græsning) af naturtyperne samt gennemføre en indsats over for invasive plantearter. For nogle vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende at sikre en forbedret hydrologi, ligesom der via vandplanen skal sikres gode fysiske og kemiske forhold i vandløb.

Indsatsen for skovene vil helt overvejende dreje sig om beskyttelse af skovarealerne, samt sikring af hensigtsmæssig skovnaturtypebevarende drift og pleje.